

Published at: <https://shiptogaza.se/sv/texts/k-g-hammar-t%C3%A4nder-ljus->

f%C3%B6r-gaza

Date: 2012-12-10 - PDF generated at: 2019-06-25 00:12

Copyrights: Ship to Gaza (Sweden), 2019

K G Hammar tänder ljus för Gaza

Författare:

K G Hammar

K G Hammars tal under solidaritetskonserten "Ljus för Gaza" 18/12 i Annedalskyrkan, Göteborg.

Vi tänder ett ljus för Gaza ikväll.

"Jag har tänt ett ljus för dig". Vi har hört det väldigt ofta. Vi har kanske också gjort det då och då. Människor i vårt land har ofta varit inne i en kyrka och tänt ett ljus. Med den handlingen förenas den som säger "jag har bett för dig" och den som säger "jag har tänkt på dig" i en gemensam handling. Och den betyder "du finns med i mitt liv", du som jag har tänt ett ljus för finns med i mitt liv, i min tanke, bland mina hjärtslag.

Ikväll tänder vi ett ljus för Gazas folk, och särskilt för alla Gazas barn.

"Ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det". Så står det i en av julens bibelläsningar, från Johannesevangeliet upptakt (Joh 1:5). Det är ett sätt att beskriva vår livssituation, alla människors livssituation. Ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det. Det är inte en beskrivning av livet för vissa lyckade, som tycker att solen strålar hela tiden. Utan det är för oss alla. Även för dem som ofta och djupt upplever mörker. Och det gör vi alla om vi bara tar in fler i vår värld. Om vi bara tänder ljus för andra, som därmed blir en del av våra egna liv.

Ikväll tänder vi ljus för Gaza. Varför? Därför att Gaza är vår planets största fängelse. 1,5 miljon människor bor på en yta som är som en fjärdedel av Öland. Instängda, utan möjlighet att komma därifrån. Utan möjlighet att få in behövlig mat, medicin, skolutrustning, utrustning för fabriker, produktion, arbete, återuppbyggnad efter kriget. Det krig som med sån oproportionerlig förstörelsekraft drabbade Gazas befolkning för snart två år sedan.

Vad var brottet för att kollektivt dömas till ett sådant fängelsestraff? Ja, brottet är folktillhörighet. Att tillhöra ett folk som, precis som grannfolket, är historiskt kopplat till ett och samma land. Där kompromiss är nödvändig. Brottet är att några bland Gazas befolkning, på grund av den obalans i makt och i tillgång till livsresurser som råder mellan grannarna, i frustration skickar iväg några raketer över gränsen. Brottet är att befolkningen i fria, demokratiska val har valt fel regering. För det brottet utdelas straffet: kollektiv bestraffning i fängelse.

Vilka är ansvariga? Ja, inte judarna. Inte israeler i allmänhet. Utan den politiska ledningen i staten Israel. Jag säger detta tydligt därför att vi måste kunna kritisera staten Israels politik utan att bli kallade antisemiter. Och jag säger det av egen personlig erfarenhet. Därför måste vi vara noggranna med vårt språkval. Också andra är ansvariga: FN:s säkerhetsråd, USA framförallt, EU. Kanske vi alla när vi tillåter att Israel liksom har en egen fil, egna villkor, när det gäller mänskliga rättigheter och folkrätt, och när detta bara kan fortgå utan att någon egentligen gör något.

Det måste finnas ett bättre sätt att minnas och hedra förintelsens offer än att den folkrätt och den FN-stadga som växte fram i chocken efter andra världskriget, den mänskliga chocken efter bland annat förintelsen för mer än 60 år sedan - att just den folkrätten förtrampas och missaktas. Det måste finnas ett bättre sätt att hedra offren för den avgrundsdjupa skam som förintelsen var. Det måste vara möjligt att kritisera en politisk inriktning, utan att den svarta, mörka antisemitismen banaliseras och blir ett politiskt slagträ.

Ljuset lyser i mörkret för alla. Inget samhälle byggt på våld har överlevt i historien. När vi kommer ihåg det, så blir det ett ljus i mörkret. Det gäller att vara uthållig, att kunna vänta. Vi upplever också en tid då allt fler inser att våld inte fungerar. Det finns inga militära lösningar säger den ene efter den andre av dem som disponerar de allra mäktigaste stridskrafterna och förstörelseresurserna i världshistorien. Det finns inga militära lösningar!

Vi har dessutom en gemensam plattform för en gemensam framtid, ett gemensamt liv tillsammans, alla människor, i folkrätten och i tankarna på de mänskliga rättigheterna. Men det är inget lättköpt, det är inget enkelt. En mänsklig rättighet följs av en mänsklig skyldighet, ett mänskligt ansvar. Som Gandhi sa: "den framtid du önskar, den måste du förverkliga i dig själv".

Vi upplever därtill, kanske nu mer än någonsin, gränsöverskridande solidaritet. Människor med olika nationalitet, med olika religion, med olika politisk inriktning kan förenas på folkrättens grund, i rättvisans och rättfärdighetens tjänst. Ljuset lyser i mörkret.

Och vi har mänsklig erfarenhet av att försoning är möjlig. Erfarenheten från Sydafrika handlar om en situation som inte var mindre svår än den vi upplever i Mellanöstern. Men där det ändå var möjligt att söka försoningens väg istället för den kollektiva bestraffningens och hämndens. Men det sitter i våra ögon. Det sitter i sättet vi ser på varandra. Mandela sa: "Min frihet är beroende av din frihet. Så länge du inte är fri blir jag aldrig fri." Och Desmond Tutu sa: "Min mänsklighet hänger ihop med din mänsklighet. Det är du som gör mig till människa. Vi är varandras förutsättningar för att vara mänskliga."

Så ljuset lyser i mörkret.

Och ikväll minns vi särskilt ett stort ljus i mörkret: Ship to Gaza. För ett drygt halvår sedan avseglade en flotta som byggde på just de ljusfundament som vi alla kan erfaras: gränsöverskridande solidaritet, folkrätt och mänskliga rättigheter som grund, och ickevåld som väg och medel. Inte minst det sista visade sig vara det som motparten fruktade allra mest. Mycken energi lades ned på att visa att det användes lite våld, lite motstånd för att legitimera den egna våldsanvändningen. Alltså, den som har den överlägset mesta våldskraften är mest rädd för att någon står upp med ickevåldsmotstånd. För då försvinner legitimiteten att använda våld. Det är hoppfullt att vi lever i en tid då vi får uppleva detta.

Så tänder vi ett ljus för Gaza. För att Gazas befolkning ska veta att de är inte ensamma, de är inte isolerade, de är inte bortglömda.

Vi tänder ett ljus för Gaza för att påminna oss själva om inte bara ickevåldets nödvändighet, men också dess möjlighet och dess styrka.

Vi tänder ett ljus för Gaza för att förhoppningsvis fördjupa övertygelsen i oss att det handlar inte om vi och dom. Vi måste våga se på varandra som möjliga bröder och systrar även om vi just nu är djupt oense. Att

våga se att det i varje människa finns en bundsförvant som kanske av rädsla är skrämmd till ett falskt tänkande om vad som ger trygghet och säkerhet. Men som ett ljus i mörkret kan befria.

Vi människor är märkliga. Hoppets ljus finns nära oss allihop, hur mörkt det än är. Vi hoppas alla att det ska vara möjligt att leva också oense i kreativ konflikt, men att göra det utan att tillgripa våld som konfliktlösningsmetod. Vi vågar hoppas att hoppets ljus blir tydligt för oss alla, och särskilt för Gazas befolkning.

Vi tändar ett ljus för Gaza. Ljuset lyser i mörkret. Och mörkret har inte övervunnit det.

K G Hammar

[1] [2]

Links

[1] <https://shiptogaza.se/print/1340>

[2] <https://shiptogaza.se/printpdf/1340>